

**BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ**

**HEM 305 EMZİRME DANIŞMANLIĞI
DERSİ EĞİTİM PROGRAMI KİTAPÇIĞI**

DERSİN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANI

Doç. Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN

1. EMZİRME DANIŞMANLIĞI DERSİ	3
1.1. Dersin Tanımı ve Amacı	3
1.2. Dersin Eğitim Modeli	3
1.3. Dersin Genel Hedefleri.....	3
1.4. Dersin Öğrenme Çıktıları.....	3
1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	4
1.6. Dersin Değerlendirmesi	4
2. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ	4
2.1. Emzirme Danışmanlığı Dersi Haftalık Ders İçeriği	4
2.2. Emzirme Danışmanlığı Dersi Haftalık Ders Planı	5
3. KAYNAK LİSTESİ	10

1. EMZİRME DANIŞMANLIĞI DERSİ

1.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Bu ders, hemşirelik öğrencilerine emzirme süreci, anne sütü ve beslenme fizyolojisi, emzirme teknikleri ve anne-bebek sağlığı ile ilgili danışmanlık becerilerini kazandırmayı amaçlayan teorik ve uygulamalı bir derstir. Ders kapsamında öğrenciler, anne ve aileye emzirme ile ilgili doğru bilgi verme, destek sağlama ve sorun çözme becerilerini geliştireceklerdir.

Dersin amacı, öğrencilerin anne sütü ve emzirme konusunda güncel bilimsel bilgileri öğrenmelerini sağlamak, emzirme danışmanlığı becerilerini geliştirmek ve hem bireysel hem de toplum düzeyinde emzirme uygulamalarını destekleyebilecek hemşireler olarak yetişmelerini sağlamaktır.

1.2. Dersin Eğitim Modeli

‘Emzirme Danışmanlığı’ dersi, hemşirelik öğrencilerine anne sütü ve emzirme süreci hakkında teorik bilgi ve pratik beceriler kazandırmayı amaçlayan bir derstir ve ders, klasik eğitim modeli çerçevesinde yüz yüze yürütülür; öğretim elemanı merkezli sunum, interaktif tartışmalar ve klinik uygulamalar ile öğrenme desteklenir.

1.3. Dersin Genel Hedefleri

- Öğrencilerin laktasyon fizyolojisi ve anne sütü özellikleri konusunda temel ve güncel bilimsel bilgileri edinmelerini sağlamak.
- Öğrencilerin emzirme teknikleri ve anne-bebek sağlığı ile ilgili danışmanlık becerilerini geliştirmek.
- Öğrencilerin emzirme sürecinde karşılaşılan sorunları tanımlayabilme ve çözüm önerileri sunabilme yetkinliğini kazandırmak.
- Öğrencilerin anne ve aile ile etkili iletişim kurarak doğru bilgi aktarabilme ve destek sağlayabilme becerilerini geliştirmek.

1.4. Dersin Öğrenme Çıktıları

- Laktasyon fizyolojisi, anne sütü bileşimi ve emzirme ile ilgili temel kavramları tanımlar ve açıklar (bilişsel).
- Emzirme sürecinde karşılaşılan sorunları analiz eder, çözüm yollarını değerlendirir ve kanıta dayalı müdahaleler uygular (bilişsel ve psikomotor).
- Anne ve aile ile empatik ve etkili iletişim kurar, etik ve kültürel farklılıkları dikkate alır (duyuşsal).
- Anne ve bebek için uygun emzirme tekniklerini uygular ve gerektiğinde düzeltmeler önerir (psikomotor).

- Emzirme danışmanlığı sürecinde sorumluluk bilinci geliştirir ve anne-bebek sağlığını koruma amaçlı planlar hazırlar (duyuşsal ve psikomotor).

1.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Ders boyunca konular öğrencilere anlatım ve sunum yoluyla aktarılır, ardından soru-cevap ve tartışmalarla pekiştirilir. Öğrenciler, vaka analizi ve rol oyunları aracılığıyla emzirme sorunlarını değerlendirir ve çözüm önerileri geliştirir. Demonstrasyon ve uygulamalı eğitim ile emzirme teknikleri gösterilir ve öğrenciler tarafından klinik veya simülasyon ortamında uygulanır. Bu yöntemler, öğrencilerin teorik bilgiyi pratiğe dönüştürmelerini, klinik becerilerini geliştirmelerini ve anne-bebek ile etkili iletişim kurabilme yetkinliklerini kazanmalarını sağlar.

1.6. Dersin Değerlendirmesi

Derste öğrencilerin başarıları, çeşitli değerlendirme yöntemleri ile ölçülür. Dersin değerlendirme sistemi; vize sınavı %30, vaka analizi %20 ve final sınavı %50 olarak belirlenmiştir.

2. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

2.1. Emzirme Danışmanlığı Dersi Haftalık Ders İçeriği

Programın tanıtımı
Memenin anatomik yapısı ve laktasyon fizyolojisi
Anne Sütünün Bileşimi ve Özellikleri
Emzirmenin ve anne sütünün bebekler ve anneler için faydaları
Emzirme öyküsü alma ve emzirmeye hazırlama
Emzirmenin Başlatılması, Süresi, Sıklığı ve Teknikleri
Emzirmeyi etkileyen bebeğe ve anneye ait faktörler
Emziren annenin beslenmesi
Emzirme ve meme sorunları I
Emzirme ve meme sorunları II
Özel durumlarda emzirme
Anne Sütünün Sağılması, Saklanması ve Emzirmeye Yardımcı Araçlar
Emzirmenin Sonlandırılması
Vaka Çalışması

2.2. Emzirme Danışmanlığı Dersi Haftalık Ders Planı

Sorumlu Öğretim Elemanı	Dersin Konusu	Dersin Hedefleri	Öğretim Metodları	Kaynaklar
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Programın Tanıtımı Dersin Hedefleri:	- Dersin amaç, kapsam ve işleyişini açıklar. - Emzirme danışmanlığının sağlık sistemindeki rolünü değerlendirir. - Emzirme danışmanlığının anne, bebek ve toplum sağlığına katkılarını tartışır. - Öğrencilerle tanışma, beklentilerin paylaşılması ve aktif katılımın teşvik edilmesini sağlar.		
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Memenin Anatomik Yapısı ve Laktasyon Fizyolojisi	- Meme dokusunun anatomik yapısını tanımlar ve klinik önemini açıklar. - Laktasyonda görev alan hormonların salgılanma mekanizmalarını ve etki alanlarını yorumlar. - Süt üretiminde fizyolojik süreçler ile olası bozuklukları ilişkilendirir. - Anne-bebek arasındaki hormonal geri bildirim mekanizmasını analiz eder.	- Anlatım, - Görsel Materyal, - Soru-Cevap	- Akman, Ö. & Gürbüz, H. (2019). Meme anatomisi ve laktasyon fizyolojisi. Türkiye Klinikleri Family Medicine-Special Topics, 10(1), s.14-20. - Karaca Saydam, B. Anne Sütü ve Emzirme: Memenin Anatomisi, Fizyolojisi ve Laktasyon. Vize Yayıncılık, 2020
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Anne Sütünün Bileşimi ve Özellikleri	- Kolostrum, geçiş sütü ve olgun sütün içerik farklılıklarını karşılaştırır. - Anne sütünün bağışıklık sistemi üzerindeki etkilerini değerlendirir. - Anne sütünün sindirim sistemi gelişimine katkılarını analiz eder. - Anne sütünün içerik ve özelliklerini formül mamalar ile karşılaştırır.	- Anlatım - Görsel Materyal Kullanımı (Şemalar, resimler) - Soru-Cevap	- Kim, S. Y., & Yi, D. Y. (2020). Components of human breast milk: from macronutrient to microbiome and microRNA. Clinical and experimental pediatrics, 63(8), 301. - Onat, G. (2021). Farkındalıkla Emzirme Süt Arttırma ve Doğum. Akademisyen Kitabevi.

Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Emzirmenin ve Anne Sütünün Bebekler ve Anneler için Faydaları	• Emzirmenin bebek sağlığına katkılarını (beslenme, bağışıklık, psikososyal gelişim) açıklar. • Emzirmenin anne için biyolojik (hormonlar, hastalık riski) ve psikolojik yararlarını değerlendirir. • Emzirmenin aile ve toplum ekonomisine katkılarını tartışır.	• Anlatım • Soru-Cevap • Görsel Materyal Kullanımı (Şemalar, resimler) • Vaka örnekleri	• Victora, C. G., Bahl, R., Barros, A. J. D., França, G. V. A., Horton, S., Krasevec, J., ... Rollins, N. C. (2016). Breastfeeding in the 21st century: Epidemiology, mechanisms, and lifelong effect. <i>The Lancet</i>, 387(10017), 475–490. • Lawrence, R. A., & Lawrence, R. M. (2016). <i>Breastfeeding: A Guide for the Medical Profession</i> (8th ed.). Elsevier.
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Emzirme Öyküsü Alma ve Emzirmeye Hazırlama	• Emzirme öyküsü alma sürecini değerlendirir ve temel soruları uygular. • Annenin doğum öncesi dönemde emzirmeye hazırlanmasında yapılacak danışmanlığı tanımlar. • Doğum sonrası erken dönemde anneye yönelik eğitim basamaklarını uygular. • Danışmanlık sürecinde iletişim becerilerini etkili şekilde kullanır.	• Anlatım • Soru-Cevap • Vaka örnekleri	• T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. (2018). <i>Anne Sütünün Teşviki ve Bebek Dostu Sağlık Kuruluşları İçin Uygulama Rehberi</i>. Ankara. • Lawrence, R. A., & Lawrence, R. M. (2016). <i>Breastfeeding: A Guide for the Medical Profession</i> (8th ed.). Elsevier.
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Emzirmenin Başlatılması, Süresi, Sıklığı ve Teknikleri	• Doğumdan hemen sonra ten tene temasın emzirme başarısına etkisini açıklar. • Bebeğin açlık belirtilerini tanımlar ve uygun emzirme sıklığını planlar. • Doğru emzirme pozisyonlarını uygular ve hatalı teknikleri ayırt eder. • Başarılı emzirmenin göstergelerini değerlendirir (idrar sayısı, kilo alımı, huzurlu uyku vb.).	• Anlatım • Soru-Cevap • Görsel Materyal Kullanımı (Şemalar, resimler) • Vaka örnekleri	• World Health Organization (WHO). (2013). <i>Long-term effects of breastfeeding: A systematic review</i>. Geneva: WHO. • T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. (2018). <i>Anne Sütünün Teşviki ve Bebek</i>

				Dostu Sağlık Kuruluşları İçin Uygulama Rehberi. Ankara. ☐
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Emzirmeyi Etkileyen Anne ve Bebeğe Ait Faktörler	• Emzirmeyi etkileyen maternal faktörleri (yaş, sağlık, stres) analiz eder. • Bebeğe özgü faktörleri (prematürite, anatomik anomaliler) tanımlar. • Psikososyal ve kültürel faktörlerin emzirme sürecine etkilerini tartışır. • Bu faktörlere yönelik çözüm önerileri geliştirir ve danışmanlık planı oluşturur.	• Anlatım • Soru-Cevap • Görsel Materyal Kullanımı (Şemalar, resimler) • Vaka örnekleri	• Lawrence, R. A., & Lawrence, R. M. (2016). <i>Breastfeeding: A Guide for the Medical Profession</i> (8th ed.). Elsevier. • Koçyiğit, F., & Arıkan, D. (2018). Anne sütü ve emzirmenin önemi. Türkiye Klinikleri Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği – Özel Konular, 4(2), 126-132.
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Emziren Annenin Beslenmesi	• Emzirme döneminde artan enerji ve besin ögesi gereksinimlerini tanımlar. • Dengeli ve yeterli beslenme planı oluşturur. • Yetersiz ve yanlış beslenmenin süt üretimine ve annenin sağlığına etkilerini değerlendirir. • Farklı kültürlerde emziren annelerin beslenme alışkanlıklarını karşılaştırır.	• Anlatım • Soru-Cevap • Görsel Materyal Kullanımı (Şemalar, resimler) • Vaka örnekleri	• Pekcan, G. (2019). <i>Anne ve Çocuk Beslenmesi</i>. Ankara: Pegem Akademi.
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Emzirme ve Meme Sorunları I	• Yaygın meme sorunlarını (düz meme, çatlak, şişlik, mastit) tanımlar. • Sorunların fizyopatolojisini ve önleyici girişimleri açıklar. • Hemşirelik bakımını planlar ve uygular. • Annelere danışmanlık ve destek stratejileri geliştirir.	• Anlatım • Soru-Cevap • Görsel Materyal Kullanımı (Şemalar, resimler) • Vaka örnekleri	• Lawrence, R. A., & Lawrence, R. M. (2021). <i>Breastfeeding: A Guide for the Medical Profession</i> (9th ed.). Elsevier. • Wambach, K., & Riordan, J. (2021). <i>Breastfeeding and Human Lactation</i> (6th ed.). Jones & Bartlett Learning.

Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Emzirme ve Meme Sorunları II	• Komplike emzirme sorunlarını (apse, rekürren mastit vb.) değerlendirir. • İlaç tedavisi ve güvenli emzirme uygulamalarını tartışır. • Multidisipliner yaklaşımın önemini analiz eder. • Anneye psikososyal destek ve yönlendirme becerilerini uygular.	• Anlatım • Soru-Cevap • Görsel Materyal Kullanımı (<i>Şemalar, resimler</i>) • Vaka örnekleri	• Wambach, K., & Riordan, J. (2021). Breastfeeding and Human Lactation (6th ed.). Jones & Bartlett Learning. • Lawrence, R. A., & Lawrence, R. M. (2021). Breastfeeding: A Guide for the Medical Profession (9th ed.). Elsevier.
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Özel Durumlarda Emzirme	• Prematüre ve düşük doğum ağırlıklı bebeklerde emzirme yöntemlerini uygular. • Kronik hastalıkları olan annelerde emzirme kararlarını değerlendirir. • Bulaşıcı hastalıklar ve ilaç kullanımında emzirme sürecini tartışır. • Kültürel, sosyal ve dini faktörlerin özel durumlarda emzirmeye etkilerini analiz eder.	• Anlatım • Soru-Cevap • Görsel Materyal Kullanımı (<i>Şemalar, resimler</i>) • Video	• Pollard, D. L. (2011). Impact of a feeding log on breastfeeding duration and exclusivity. Maternal and child health journal, 15(3), 395-400. • Pollard, M. (2012). Evidence-based care for breastfeeding mothers: a resource for midwives and allied healthcare professionals: Routledge.
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Anne Sütünün Sağılması, Saklanması ve Emzirmeye Yardımcı Araçlar	• Farklı süt sağma tekniklerini uygular. • Saklama koşullarını ve süresini doğru uygular. • Emzirmeye yardımcı araçların avantaj ve dezavantajlarını değerlendirir. • Süt sağma ve saklama sürecinde aile katılımını teşvik eder.	• Anlatım • Soru-Cevap • Vaka analizi	• Onat, G. (2021). Farkındalıkla Emzirme Süt Arttırma ve Doğum. Akademisyen Kitabevi. • Pollard, D. L. (2011). Impact of a feeding log on breastfeeding duration and exclusivity. Maternal and child health journal, 15(3), 395-400.
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Emzirmenin Sonlandırılması	• Sütten kesme sürecini fizyolojik ve psikososyal açıdan değerlendirir. • Kademeli ve ani sütten kesme yöntemlerini açıklar.	• Anlatım • Soru-Cevap • Vaka analizi	• Pollard, D. L. (2011). Impact of a feeding log on breastfeeding duration and exclusivity. Maternal and

		• Anne ve çocuğun uyum sürecini destekleyen hemşirelik girişimlerini planlar. • Sütten kesme sürecinde beslenme alternatiflerini değerlendirir.		child health journal, 15(3), 395-400.
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	Vaka Çalışması	• Gerçek yaşam örneklerinden emzirme danışmanlığı sürecini analiz eder. • Hemşirelik bakım planı oluşturur ve uygular. • Grup çalışmalarıyla vaka temelli problem çözme becerisini geliştirir.	• Anlatım • Soru-Cevap • Vaka analizi	
Doç.Dr. Berrak MIZRAK ŞAHİN	DERSİN DEĞERLENDİRİLMESİ			

3. KAYNAK LİSTESİ

- Akman, Ö. & Gürbüz, H. (2019). Meme anatomisi ve laktasyon fizyolojisi. Türkiye Klinikleri Family Medicine-Special Topics, 10(1), s.14-20.
- Kim, S. Y., & Yi, D. Y. (2020). Components of human breast milk: from macronutrient to microbiome and microRNA. Clinical and experimental pediatrics, 63(8), 301.
- Lawrence, R. A., & Lawrence, R. M. (2021). Breastfeeding: A Guide for the Medical Profession (9th ed.). Elsevier.
- Pekcan, G. (2019). Anne ve Çocuk Beslenmesi. Ankara: Pegem Akademi.
- Pollard, D. L. (2011). Impact of a feeding log on breastfeeding duration and exclusivity. Maternal and child health journal, 15(3), 395-400.
- Pollard, M. (2012). Evidence-based care for breastfeeding mothers: a resource for midwives and allied healthcare professionals: Routledge
- T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. (2018). Anne Sütünün Teşviki ve Bebek Dostu Sağlık Kuruluşları İçin Uygulama Rehberi. Ankara.
- Onat, G. (2021). Farkındalıkla Emzirme Süt Arttırma ve Doğum. Akademisyen Kitabevi.